

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 351.74:343.85:636.092.1 DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2024.2.40>

Вадим Сергійович Селюков,

*доктор юридичних наук, доцент,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
відділ організаційно-аналітичної роботи та контролю (начальник);*

 <https://orcid.org/0000-0002-6690-6484>,
e-mail: vadim.selyukov@gmail.com;

Андрій Іванович Потіхенський,

*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
Військово-юридичний інститут,
кафедра військового права (доцент);*

 <https://orcid.org/0009-0009-3734-7079>,
e-mail: farba07@ukr.net

ІНСТРУМЕНТИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ З ТВАРИНАМИ

Надано характеристику поняття «інструменти превентивної діяльності» з точки зору їх прикладного характеру та можливості розглядати не як окремі заходи, а як комплекс дій, спрямованих на будь-що. Проаналізовано різновиди можливого інструментарію та коротко наведено приклади його використання у сфері превенції жорстокого поводження з тваринами.

Ключові слова: інструменти діяльності поліції, інструменти превентивної діяльності, превенція жорстокого поводження з тваринами, організаційні інструменти, нормативні інструменти, протидія жорстокому поводженню з тваринами.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

Теорія та практика превентивної поліцейської діяльності в умовах європейської інтеграції України та у зв'язку з військовою агресією, що триває, потребує постійного пристосування. Насамперед це пояснюється необхідністю забезпечення безпекових елементів професійної діяльності. Необхідним є переосмислення хоча й оновлених у 2015 р. (реформування міліції в поліцію), однак сьогодні вже застарілих способів та форм здійснення поліцейської діяльності в Україні. Існує також нагальна потреба в кардинальному переосмисленні

цілей, завдань та методів оцінки ефективності діяльності правоохоронних органів у цілому і поліції зокрема через розпочаті євроінтеграційні процеси, що має помітно вплинути на модель діяльності поліції.

Стан дослідження проблеми

Останнім часом окремі питання превентивної діяльності органів та підрозділів Національної поліції України висвітлені в роботах І. Волокітенка, А. Іванова, І. Іщенко, Я. Лакійчук, Л. Могілевської, Д. Оверченка, Х. Солнцевої, В. Сулацького, К. Шкарупи та ін. Крім того, приділено увагу зарубіжному досвіду превентивної діяльності поліції, що має важливе значення. Водночас залишається недостатньо дослідженим питання оновлення механізмів, тобто сукупності інструментів, засобів, форм, способів та методів здійснення превентивної діяльності в цілому та в окремих сферах життєдіяльності суспільства зокрема. З точки зору прикладної спрямованості сучасних наукових досліджень варто зазначити, що питання формування пропозицій для змін наявних форм та методів превентивної діяльності поліції є доволі актуальним та доречним, що пояснюється відсутністю ґрунтовного наукового підходу до вироблення вказаних пропозицій. Особливої актуальності набуває досліджувана тематика в контексті вузько спрямованого напряму превентивної діяльності окремим видам протиправної поведінки.

Мета і завдання дослідження

Метою статті є аналіз наявних форм і методів превентивної діяльності поліції у сфері запобігання жорсткому поводженню з тваринами. Задля досягнення вказаної мети потрібно вирішити такі *завдання*: першочергово визначити понятійний апарат, який використовуватиметься у статті, а саме зміст форм та методів превентивної діяльності, превентивну діяльність щодо запобігання жорсткому поводженню з тваринами, визначити основні критерії вибору того чи іншого алгоритму поведінки поліцейських під час здійснення такої діяльності, запропонувати механізми здійснення такого виду діяльності з урахуванням вимог сучасності, євроінтеграційних процесів та вимог правового режиму воєнного стану.

Наукова новизна дослідження

Новизна дослідження полягає в переосмисленні теоретико-правових підходів до реалізації превентивної діяльності поліції у сфері запобігання жорсткому поводженню з тваринами. Важливо наголосити, що вироблення нових підходів до визначення способів та механізмів дій поліції у сфері протидії різним типам правопорушень вимагає забезпечення належного інструментарію для такої діяльності. Тому в дослідженні запропоновано розуміти сукупність способів,

методів, механізмів та алгоритмів діяльності поліції у сфері протидії жорстокому поводженню з тваринами як інструменти превентивної діяльності в цьому напрямі.

Виклад основного матеріалу

Поняття «форма» у класичному теоретичному розумінні правової науки визначається як зовнішній вияв будь-чого, того, як можна побачити або зрозуміти те чи інше правове явище [1]. О. Бандурка, аналізуючи форми здійснення функцій держави, наголошує, що їх можна розглядати як, «по-перше, діяльність основних ланок механізму держави, по-друге, однорідну за своїми зовнішніми ознаками діяльність органів держави, за допомогою якої реалізуються її функції» [2, с. 102]. Тобто можна констатувати, що форму поряд із зовнішнім виглядом будь-чого варто розглядати і як спосіб або послідовність діяльності, зовнішній вияв, що характеризується певною структурою або послідовністю дій чи процесів.

Більш цікавим з точки зору розуміння та проектування на практичну діяльність є поняття «метод». Якщо узагальнено його тлумачити, то можна зазначити, що метод – це своєрідний спосіб впливу на процес, явище або іншого суб'єкта, відповідає на питання: «яким чином, як?». Ураховуючи думки вчених у царині теорії держави і права, класично методи визначають як способи впливу на об'єкт [3]. К. Бугайчук, застосовуючи загальнотеоретичний підхід, тлумачить поняття методів публічного адміністрування, наголошуючи, що вони «становлять застосовувані уповноваженими суб'єктами в межах їх компетенції прийоми та способи владно-управлінського впливу, спрямовані на впорядкування організаційної структури системи Національної поліції України, планування, підготовку, розробку, виконання та реалізацію управлінських рішень, організацію діяльності апарату управління, здійснення документального, інформаційного, кадрового та психологічного забезпечення діяльності органів і підрозділів Національної поліції» [4, с. 15]. Варто наголосити, що науковець доречно поділяє всю сукупність методів, що можна проектувати й на наше дослідження, на дві великі групи: методи організації діяльності системи органів і підрозділів Національної поліції України та методи підготовки, прийняття і виконання управлінських рішень у системі Національної поліції України.

З урахуванням наведеного методи варто розглядати як сукупність засобів, процедур, прийомів та способів здійснення будь-якого впливу суб'єкта на об'єкт з метою досягнення певної мети. Водночас форму діяльності можна трактувати і як зовнішнє вираження застосованого методу впливу під час такої діяльності.

Наступним не менш важливим питанням є визначення змісту превентивної діяльності взагалі та превентивної діяльності Національної

поліції України зокрема. У наукових колах похідні терміни від поняття «превенція» набули поширення з 2015 р., коли було ухвалено Закон України «Про Національну поліцію»¹, де зазначено, що поліція здійснює превентивну та профілактичну діяльність, поліцейський захід може мати превентивний характер і серед видів поліцейських заходів присутні превентивні поліцейські заходи [5]. Водночас можна стверджувати, що термін «превенція» широко використовувався в англomовних та європейських державах, бо в перекладі з англійської «*prevention*» – профілактика, попередження.

З огляду на широке використання терміна «превенція» та похідних від нього термінів нині немає єдиної точки зору щодо визначення превентивної діяльності ані в наукових колах, ані в нормативно-правовій базі України. У законодавстві України термін «превенція» використано в Комплексному стратегічному плані реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки², де його ототожнюють із поняттям «запобігання» [6]. Наявні думки, що превентивна діяльність – це діяльність «щодо здійснення заходів превентивного характеру» [5], «діяльність, яка здійснюється поліцейськими в процесі профілактики та запобігання вчиненню правопорушень, у ході реалізації профілактичного контролю стосовно додержання вимог законів та інших нормативно-правових актів щодо дітей, забезпечення безпеки дорожнього руху, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства й держави, протидії злочинності, організації роботи дозвільної системи, запобігання та припинення насильства в сім'ї тощо» [6, с. 157], діяльність із запобігання злочинів [7].

Однак, на наш погляд, доволі доречною є думка С. Шатрави та Г. Парханова, які розглядають превентивну діяльність поліції як «діяльність Національної поліції України, а також уповноважених осіб її органів і структурних підрозділів, яка здійснюється в процесі прогнозування та попередження правопорушень за допомогою використання дозволених національним законодавством превентивних поліцейських заходів і комплексу профілактичних дій» [8, с. 46]. Схожої точки зору дотримується і В. Сулацький, який акцентує увагу на

¹ Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 17.05.2024).

² Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки : Указ Президента України від 11.05.2023 № 273/2023 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023> (дата звернення: 17.05.2024).

тому, що однією з головних ознак превентивної діяльності є її здійснення перед початком вчинення правопорушень і вона може мати примусовий характер, що значно відрізняє зміст превентивної діяльності від превентивних заходів поліції. Під превентивною діяльністю дослідник розуміє «будь-які дії добровільного або примусового характеру або комплекс таких дій, передбачених чинним законодавством України, вчинені уповноваженими особами поліції перед початком вчинення правопорушення та спрямовані на його попередження» [9, с. 198–199]. Більш широкого та соціального значення надає поняттю «превентивна діяльність» О. Джафарова, яка стверджує, що превентивна діяльність «становить систему взаємоузгоджених, системних, цілеспрямованих випереджувальних заходів і дій, спрямованих на перешкоджання виникненню тих чи інших форм соціальних відхилень, девіантної поведінки, а також їх розповсюдження в суспільстві» [10, с. 178].

Варто зауважити, що з урахуванням викладеного запропоновано превентивну діяльність розглядати як сукупність взаємопов'язаних, взаємозалежних та взаємодоповнювальних дій, спрямованих на усунення чинників чи умов, які сприяють вчиненню правопорушення, запобігання правопорушенням та їх попередження й профілактику, а також зменшення виявів девіантної поведінки.

Превентивна діяльність, як і будь-який інший вид діяльності, має певну форму та методи. Питання форм і методів діяльності, яке попередньо вже розглянуто, при роздільній характеристиці (окремо методи, окремо форми) не дають можливості надати уявлення саме про ту діяльність, яка спрямована на превенцію жорстокому поводженню з тваринами. Питання дослідження форм та методів є доречним, коли визначаються теоретичні основи або використовується загальнотеоретичний підхід до розкриття саме суто наукових питань. Коли ж досліджуване питання має безпосереднє значення для подальшого практичного впровадження, пропонуємо форми та методи превентивної діяльності поліції ототожнити з поняттям «інструменти». Інструменти, зокрема, варто розглядати як сукупність прийомів та засобів, що становлять цілісний механізм регулювання суспільних відносин або безпосередньої діяльності конкретного об'єкта й характеризуються особливим способом здійснення керуючого впливу.

Отже, Національна поліція України у своїй діяльності керується Конституцією України як Основним Законом держави, Законом України «Про Національну поліцію», де чітко визначено серед завдань здійснювати превентивну діяльність, а також іншими нормативно-правовими актами, які визначають засади діяльності та обсяг повноважень правоохоронних органів. Наявний прямиий причинний зв'язок між жорстоким поводженням із тваринами та антисоціальною,

протиправною поведінкою людей [11] вимагає від органів державної влади та поліції безпосередньо активного впливу на формування в людей більш лояльного, законного та гуманного ставлення до тварин, що в подальшому матиме значний вплив на формування правосвідомості суспільства. З огляду на це певною мірою можна говорити, що превентивну діяльність поліції щодо жорстокого поводження з тваринами можна розглядати і як превенцію правового нігілізму суспільства, запобігання виникненню чинників, які сприяють формуванню антисоціальної та аморальної позиції окремих індивідів, і діяльність, що додатково формує в людей основоположні засади гуманізму та людяності.

Увесь сукупний інструментарій поліції щодо впливу на суспільні відносини в межах превентивної діяльності щодо жорстокого поводження з тваринами варто розділити на декілька взаємопов'язаних та взаємозалежних комплексів дій. Доцільно розрізнити нормативні інструменти та організаційні. Нормативні інструменти варто поділити на зобов'язальні та рекомендаційні, а організаційні – на суто управлінські, виховні, інформаційні.

Нормативними інструментами превентивної діяльності поліції слід вважати сукупність дій поліцейських, що мають на меті забезпечення цілей превентивної діяльності та можуть набувати різноманітної зовнішньої форми – нормативні акти, індивідуальні (адміністративні) акти, а також акти-дії та акти-плани. Саме це відрізняє інструменти превентивної діяльності поліції від актів державного управління в цій площині [12, с. 66]. Інакше кажучи, нормативними інструментами превентивної діяльності є сукупність механізмів здійснення правозастосовної діяльності у сфері превентивної роботи поліції шляхом регуляторного впливу на цю сферу суспільних відносин. Розглядаючи саме можливі два різновиди нормативних інструментів, варто зазначити, що відмінність між ними полягає в характері впливу на об'єкти регулювання. Щодо зобов'язальних інструментів, то йдеться про нормативні положення, обов'язкові для виконання, тоді як рекомендаційні мають форму нормативно визначених рекомендацій, тобто саме меж можливої, а не обов'язкової поведінки. Загалом до нормативних інструментів превентивної діяльності поліції, а тим паче у сфері протидії жорстокому поводженню з тваринами, слід віднести комплекс можливостей суб'єктів здійснення превентивної діяльності забезпечувати реалізацію окреслених функцій шляхом нормативного впливу на суспільні відносини у цій сфері. Адресатом використання цього інструментарію не має бути виключно окрема частина суспільства, тобто звичайні люди, переважно це будуть компетентні підрозділи, які безпосередньо реалізують діяльність у сфері превентивної діяльності щодо протидії жорстокому поводженню з тваринами.

До організаційних інструментів діяльності в цілому варто відносити сукупність механізмів та засобів, які забезпечують функціонування системи превентивної діяльності поліції щодо протидії жорсткому поводженню з тваринами (внутрішня, суто управлінська складова) та засоби вихованого й інформативного впливу на суспільство, результатом якого має стати відмова та нульова толерантність до жорсткості щодо тварин (зовнішня, інформаційно-виховна складова). Організаційні інструменти (внутрішня складова) передбачають систему засобів кадрового забезпечення підрозділів, що серед усього іншого реалізують повноваження у сфері превенції жорсткого поводження з тваринами, належного матеріально-технічного та методичного забезпечення вказаних підрозділів, сукупність важелів впливу, які забезпечують формування мотиваційної складової в особового складу щодо виконання поставлених завдань. Варто зауважити, що серед зазначених напрямів діяльності необхідно виокремити аналітичні інструменти, які забезпечують базис для формування подальших векторів діяльності та запровадження оптимальних способів об'єднання фахівців, співробітників, що дозволяє реалізувати цільові функції [13]. Тобто аналітична діяльність як частина інструментарію щодо превенції в будь-якій сфері має стати визначальною при формуванні потреби та спрямованості окремих дій і заходів, адже саме оцінка стану ефективності проведеної діяльності стає ключовою для формування подальших операційних та стратегічних планів діяльності.

Інформаційні інструменти забезпечують накопичення інформаційних, аналітичних і статистичних даних, які мають значення для організації діяльності підрозділів поліції щодо превенції жорсткого поводження з тваринами. Що може належати до таких інструментів: різноманітні опитування, аналітичні дослідження відкритих джерел інформації на предмет виявлення фактів жорсткого поводження з тваринами або ознак можливого такого поводження, проведення відповідних соціологічних досліджень із питань правосвідомості та рівня впливовості проведених заходів щодо запобігання жорсткості щодо тварин; узагальнення та аналіз статистичних даних з питань чинників та умов, що спричиняють таку жорстокість.

Варто зауважити, що серед виховних інструментів слід виокремити партнерську роботу та взаємодію поліції з громадськістю, яка передбачає комплекс виховних заходів, спрямованих безпосередньо на формування світогляду в суспільстві, якому не притаманна жорстокість і негативне ставлення до тварин. Слушною думкою у своєму дослідженні дотримується К. Приходченко, яка зауважує, що «між впливами та проявом вихованості або невихованості лежить довгий період утворення необхідних властивостей особистості. Може бути і велика варіативність результату. У тих самих умовах останні можуть

суттєво відрізнятися. Це пов'язано зі значними індивідуальними відмінностями тих, кого навчають, різним досвідом їх соціального формування, ставленням до виховання. Рівень професійної підготовки вихователя (у нашому випадку поліцейського), його майстерність, уміння керувати виховним процесом значно впливає на хід і результат цього процесу. Процесу виховання властива самокерованість. Його перебіг здійснюється у двох напрямках: від вихователя до вихованця (прямий зв'язок), результатом чого є послідовність взаємопов'язаних виховних ситуацій; від вихованця до вихователя (зворотний зв'язок), який дозволяє будувати кожен виховну ситуацію з урахуванням результативності попередньої. Чим більше у розпорядженні вихователя зворотної інформації, тим доцільнішим стає виховний вплив» [14, с. 183]. Отже, будь-яке спілкування поліцейського із представниками громадськості, органів влади та суспільства в цілому, під час якого прямо чи опосередковано робиться наголос на попередженні виникнення умов та чинників, які б сприяли вчиненню правопорушень у сфері жорстокого поводження з тваринами, так само впливає на процес формування та реалізації аналізу отриманої поліцейським інформації від тих, із ким спілкується, з метою подальшого її використання у власній діяльності. Інакше кажучи, важливим аспектом такої взаємодії є отримання фідбеку від суспільства про свою діяльність. Крім того, наголосимо, що виховні інструменти тісно пов'язані з інформаційними інструментами, де одні без інших не мають значення та реальної можливості досягнення цілей, передбачених метою їх існування.

Завдання поліції, що полягає в протидії злочинності та забезпеченні публічної безпеки та порядку також можливо розглядати як один із механізмів або інструментів превентивної діяльності щодо жорстокого поводження з тваринами. Йдеться про третинну превенцію, під якою розуміють реалізацію примусових заходів із притягнення особи до відповідальності за порушення норм щодо поводження з тваринами. Тобто превентивний вплив у цьому разі буде здійснюватися насамперед не щодо конкретної особи порушника, а щодо інших громадян, які мають повною мірою розуміти невідворотність відповідальності за протиправну поведінку, що, зокрема, ефективно впливає на свідомість та схильність інших повторювати таку модель поведінки.

Окремо слід наголосити на тому, що правовий режим воєнного стану спричинив певні корективи й у діяльності Національної поліції України. Напрямок діяльності поліцейських, який полягає у проведенні евакуаційних заходів, часто поширюється і на тварин, яких поліцейські рятують від негативних наслідків збройного конфлікту, створюючи таким чином реальне підґрунтя для наділення особливим змістом статусу

тварин в українському суспільстві. Тобто, рятуючи тварин, поліцейські визначають їхнє право на існування, як мінімум, вищим, аніж якихось речей або майна. Із цього випливає, що акцент поліції на рятуванні життя, сутність якого полягає у виключенні жорстокості щодо тварин, є ознакою недопущення в подальшому відповідного неправомірного та жорстокого ставлення до тварин. Простіше кажучи, якщо поліція рятує тварин, то це є прикладом для подібної діяльності/ставлення до тварин і одним з інструментів превенції жорстокого поводження з тваринами.

Висновки

Отже, інструментарій, яким керується поліція під час здійснення своїх функцій і який може бути використаний для превенції жорстокого поводження з тваринами, можна розглядати як двовекторний: сукупність механізмів, що створюють можливість здійснення окремих заходів (внутрішній вектор), та безпосередньо інструменти впливу на суспільство з метою формування нульової толерантності до жорстокості не лише щодо людей, а й щодо тварин (зовнішній вектор). Цікавим є те, що до розряду зовнішнього інструментарію можна відносити будь-які засоби та механізми здійснення виховного впливу, адже процес формування свідомості не може бути забезпечений обмеженим комплексом дій.

Список бібліографічних посилань: **1.** Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 268 с. **2.** Теорія держави і права : підручник / О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін. ; за заг. ред. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 416 с. **3.** Теорія держави і права : підручник / Ю. А. Ведерніков, І. А. Сердюк, О. М. Сердюк та ін. ; кер. авт. кол. Ю. А. Ведерніков. 3-тє вид. перероб. і допов. Дніпропетровськ : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2016. 480 с. **4.** Бугайчук К. А. Методи публічного адміністрування в органах Національної поліції України: загальнотеоретичний підхід. *Право і безпека*. 2018. № 2 (69). С. 10–17. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2018.2.01>. **5.** Іщенко І. В. Превентивна діяльність Національної поліції України у сфері забезпечення дозвільної системи: питання сьогодення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 7. С. 240–244. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-7/55>. **6.** Шкарупа К. В. Особливості превентивної діяльності Національної поліції України. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2019. № 3 (9). С. 155–161. DOI: <https://doi.org/10.34015/2523-4552.2019.3.12>. **7.** Солнцева Х. В. Деякі питання організації поліцейської діяльності. *Право та інновації*. 2017. № 1 (17). С. 111–115. **8.** Шатрава С. О., Парханов Г. Р. Принципи превентивної поліцейської діяльності: поняття, зміст та їх класифікація. *Право і безпека*. 2019. № 3 (74). С. 41–47. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2019.3.06>.

9. Сулацький В. Поняття та структура адміністративно-правового механізму превентивної діяльності Національної поліції України. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 3. С. 196–200. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.3.31>. **10.** Джафарова О. В. Національна поліція України як провідний суб'єкт здійснення превентивної діяльності // Шлях успіху і перспективи розвитку (до 26 річниці заснування Харківського національного університету внутрішніх справ) : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 листоп. 2020 р.) / редкол.: Д. В. Швець (голова), О. М. Бандурка, С. М. Гусаров та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. С. 176–178. **11.** Селюков В. С. Значення та сутність нормативно-правового врегулювання захисту тварин від жорстокого поводження. *Наше право*. 2023. № 4. С. 166–172. DOI: <https://doi.org/10.32782/NP.2023.4.25>. **12.** Кааїмбет А., Сідор М. Нормативні та індивідуальні акти як інструменти діяльності публічної адміністрації у сфері телебачення та радіомовлення. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. 2020. № 3 (47). С. 65–70. DOI: [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2020.3\(47\).229420](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2020.3(47).229420). **13.** Управління органами Національної поліції України : підручник / О. М. Бандурка, О. І. Безпалова, О. В. Джафарова та ін. ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; передм. В. В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Стильна типографія, 2017. 580 с. **14.** Приходченко К. І. Виховання як складна динамічна система соціального середовища: різнохарактерні види категорії. *Наука. Релігія. Суспільство*. 2011. № 1. С. 178–184.

Надійшла до редколегії 20.05.2024

Прийнята до опублікування 18.06.2024

Seliukov V. S., Potikhenskyi A. I. Tools of preventive police activity in the field of combating cruelty to animals

Theoretical and practical approaches to the organization of the activities of police units recently, especially in the conditions of martial law, require rethinking and more efficient and effective mechanisms. Martial law significantly increased the level of trust of the population in the police, on the one hand, and on the other hand – created even more difficulties in the organization of their activities. Determining one of the priorities of the police activity of ensuring people's rights, reformatting activities from penal to service branch, ensuring safety and order in society – all this contributes to the process of intensifying the improvement of views on the need to ensure the formation of high moral standards and a high level of legal culture in society. The specified provision on changing the theoretical orientation of scientific approaches to practical ones. It follows that prevention, as the main type of police activity, should be aimed at meeting the needs of society, and not at developing indicators of crime detection.

It is noted that the forms and methods of police activity at the current stage of combining theory and practice should be considered as tools of police activity. The tools of preventive activity were analyzed, they were divided into groups, and the areas requiring further

development were characterized. Cruelty to animals is one of the negative factors that affect the legal awareness and morality of society. The prevention of such an occasion is the basis for the formation of a further highly moral society and the reduction of cruelty among people. The content of the police toolkit, which is used to prevent animal cruelty in Ukraine, is explained. Attention is focused on the organizational tools of preventive activities regarding cruelty to animals.

Key words: tools of police activity, tools of preventive activity, prevention of cruelty to animals, organizational tools, regulatory tools, countering cruelty to animals.

